

Jaarverslag 2018

NPV – ZORG VOOR HET LEVEN

Voorwoord

Voor u ligt het verslag van de NPV over het jaar 2018. De NPV zet zich al 36 jaar in voor de bescherming van kwetsbaar mensenleven. Al deze jaren heeft de NPV zich willen laten leiden door het levende Woord van de Heere God. Het motto 'Zorg voor het leven' geeft betekenis aan de omgang met en het omzien naar elkaar.

De NPV wil een christelijke beweging zijn. Zij erkent van harte de Bijbel als grondslag voor al haar activiteiten, met de daarin geboden zorg voor het leven in gezondheid en ziekte in navolging van Jezus Christus. Dat is een hoge roeping én een groot voorrecht. De maatschappelijke debatten rond leven en dood, embryo-onderzoek en eenzaamheid bieden kansen om te tonen waar wij voor staan.

De overheid trekt haar handen af van allerlei zorgtaken. Ouderen en zieken komen in de knel. Zij kunnen te vaak niet terugvallen op familie of een zorgzame buurt. De NPV is diep geworteld in kerkelijke en sociale verbanden. De mogelijkheden groeien om goed te doen aan allen. Wat een gelegenheid om zó de gezindheid van Christus gestalte te geven.

Een hazenlip kan vandaag al reden zijn voor abortus. Dit is diep aangrijpend en ten hemel schreiend. Hoe heeft het zo ver kunnen komen? Wat een aansporing om als NPV uit te roepen dat de waarde van je leven niet afhangt van je rendement of uiterlijk. De levende God heeft je gemaakt. Daarom ben je vanaf het prilste begin waardevol.

Oudere mensen kunnen ongemerkt wegglijden uit het leven van alledag. Geliefden vallen weg en het wordt moeilijker je gedachten te ordenen. Wie mist je als je morgenochtend niet wakker wordt? Is het leven niet klaar? Hoe goed is het om vanuit de NPV te mogen beklemtonen dat ieder mens een schat aan ervaring, wijsheid en verhalen met zich draagt. Het is zo verrijkend om die schat in de ander te zoeken.

Voor onze medelanders is het hier en nu bepalend. Je leeft maar één keer. Voor een christen is het aardse leven niet meer dan de omslag en titelpagina. Christenen zien reikhalzend uit 'naar hoofdstuk Eén van het Grote Verhaal dat niemand op aarde nog gelezen heeft, dat voor eeuwig door blijft gaan en waarin ieder hoofdstuk nog mooier is dan het vorige.' (C.S. Lewis) Het uitstralen van dit verlangen is het beste getuigenis dat NPV'ers kunnen geven.

Er zijn vele openingen voor de verbreiding van onze missie! Met professionele inzet en veel enthousiasme heeft de NPV hierop geïnvesteerd in 2018. En daar gaan we – met het gebed om de onmisbare zegen van de Heere God – graag mee door in 2019.

Diederik van Dijk

Directeur NPV – *Zorg voor het leven*

Inhoud

Vanuit de directie	4
Directie	4
Ledenaantal	4
Financiën	4
Landelijk bureau	4
Organisatiestructuur	4
Feiten en cijfers 2018	5
Vanuit het bestuur	6
Bestuursstructuur	6
Samenstelling van het bestuur	6
Mutaties in het bestuur	6
Bestuursvergaderingen	7
Vertegenwoordiging	7
Verantwoording activiteiten 2018	8
Algemeen	8
Advies en toerusting	9
Beleidsbeïnvloeding	9
NPV-Dichtbij	10
Vooruitblik 2019	11
Financiële verantwoording	12
Jaarrekening 2018	12
Balans per 31 december 2018	13
Staat van baten en lasten over 2018	14
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	15
Begroting 2019	17

Vanuit de directie

Directie

Mevrouw drs. E.E. Wiegman-van Meppelen Scheppink vervulde de functie van directeur tot 1 maart 2018. Zij is per 1 april 2018 opgevolgd door de heer mr. D.J.H. van Dijk.

Ledenaantal

Op 31 december 2018 had de NPV 52.822 leden. Hoewel het ledenaantal van de NPV nog steeds afneemt, is er een groei te zien in het aantal mensen dat nieuw lid wordt. In 2017 werden 393 mensen lid; in 2018 waren dat er 429.

Financiën

Het jaar 2018 sluit de NPV af met een positief resultaat van € 107.830. Dit positieve resultaat wordt onder meer veroorzaakt door hogere inkomsten uit giften en legaten dan verwacht. De uitgaven vielen lager uit. Er is € 73.256 meer ontvangen en € 132.074 minder uitgegeven dan begroot.

Landelijk bureau

In Veenendaal is het landelijk bureau van de NPV gehuisvest. Van hieruit worden de NPV-afdelingen in het land, thuishulpcoördinatoren en vrijwilligers van de NPV-Advieslijn toegerust en ondersteund. De NPV-Advieslijn beantwoordt van hieruit de adviesvragen. De directie, het management, de beleidsadviseurs en stafmedewerkers hebben hier hun kantoor. Ook vindt hier de (leden)administratie en de uitgifte van NPV-Levenswensverklaringen plaats.

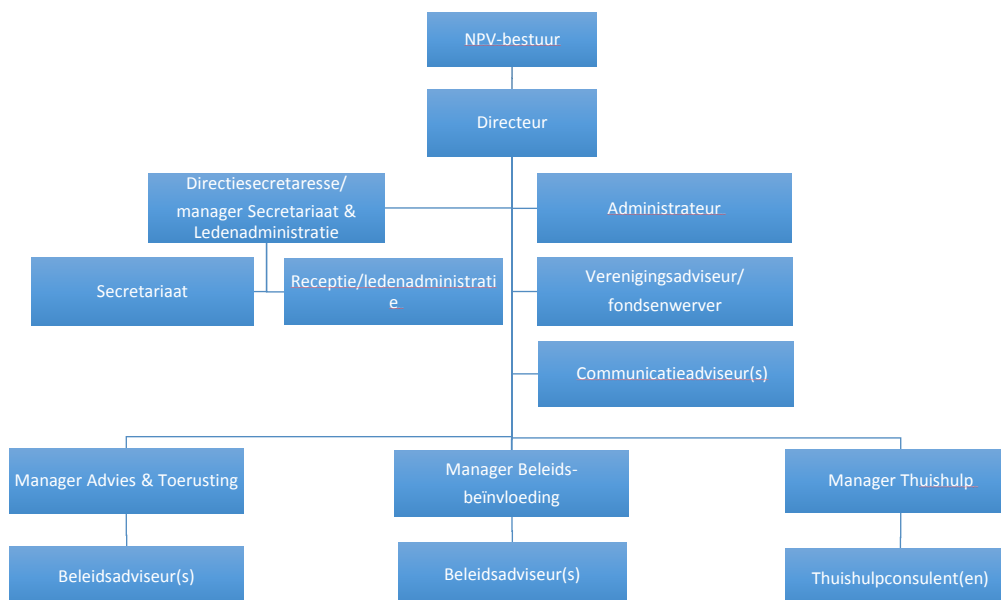
Bij het landelijk bureau van de NPV in Veenendaal werkten op 31 december 2018 23 medewerkers (15,15 fte) en 1 vrijwilliger met hart voor de zorg voor het leven.

Organisatiestructuur

De NPV vervult een eigen publieksfunctie die niet door anderen wordt behartigd. Zij zet zich daarbij breed en op diverse niveaus in de maatschappij in. Met een kleine 53.000 leden en duizenden vrijwilligers functioneert de NPV bijzonder kostenefficiënt en effectief voor haar leden en voor de samenleving. De NPV functioneert op drie verschillende terreinen:

- **Advies en toerusting**
Bij de NPV-Advieslijn kunnen individuele hulpvragers terecht voor deskundig advies over medisch-ethische vragen in de zorg. Ook organiseert de NPV speciale toerustingsavonden waar medisch-ethische thema's aan bod komen. In 2018 werd een chatmogelijkheid aan de dienstverlening toegevoegd. Het doel van deze diensten is: hulpvragers zo toerusten dat ze verantwoorde keuzes kunnen maken.
- **Beleidsbeïnvloeding**
De NPV geeft de zorg voor het leven gestalte door medisch-ethische thema's te doordenken, te reageren op (voorgesteld) beleid, te participeren in projectgroepen en zich te mengen in het maatschappelijk debat. Ook levert zij bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek.
- **NPV-Dichtbij**
Vrijwilligers van NPV-Dichtbij komen, in samenwerking met professionele zorg, in actie wanneer mensen thuis (praktische) hulp nodig hebben. Zo kunnen mantelzorgers worden ontlast. Het inzetten van vrijwilligers is een probaat middel om eenzaamheid tegen te gaan. Daarnaast kan (dreigende) eenzaamheid ook een reden zijn om zelf vrijwilliger te worden.

Om de hierboven beschreven hoofddoelstellingen te kunnen realiseren, heeft de NPV de volgende organisatiestructuur.

Feiten en cijfers 2018

	2017	2018
Aantal leden	54.856	52.822
Aantal adviesvragen NPV-Advieslijnen	793	930
- waarvan chatgesprekken	n.v.t.	80
Aantal NPV-Levenswensverklaringen in omloop	7.456	7.679
Aantal vrijwilligers NPV-Consultatiepunt	20	17
Aantal vrijwilligers	6.551	6.491
- waarvan aantal vrijwilligers NPV-thuishulp	2.795	2.759
- waarvan aantal vrijwilligers van kerken	3.756	3.732
Aantal NPV-Thuishulpgroepen	61	61
Aantal ondersteunde kerkelijke thuisulpgroepen	78	78
Aantal mensen dat met thuisulp wordt ondersteund	3733	4497
- waarvan mensen met een palliatieve hulpvraag	231	281
Aantal uren thuisulp mogelijk gemaakt	144.267	161.143
- waarvan uren palliatieve thuisulp	10.411	11.159
Aantal bestuursleden plaatselijke afdelingen	382	357
Aantal lezingen/workshops/presentaties	173	137
Aantal keren NPV in de media	81	76
- waarvan door de NPV geschreven opinieartikelen	20	34
Aantal likes op Facebook	1.245	1.506
Aantal volgers op Twitter	1.670	1.756

Vanuit het bestuur

Bestuursstructuur

Het NPV-bestuur heeft tot taak het besturen van de vereniging. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van de vereniging. Hun taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een bestuurs- en directiereglement. Het bestuur legt verantwoording af aan de algemene ledenvergadering. Het bestuur houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken binnen de NPV.

De leden van het NPV-bestuur ontvangen geen bezoldiging van de NPV. Zij kunnen wel aanspraak maken op een onkostenvergoeding. Daarnaast zijn geen leningen, voorschotten en/of garanties verstrekt aan bestuursleden.

Op 15 mei 2018 werd de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gehouden. Tientallen plaatselijke NPV-afdelingen waren hierbij vertegenwoordigd.

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur bestond per 31 december 2018 uit de volgende personen:

A. Lock, voorzitter

Mw. drs. J.F. Groenewoud-Roozmond, lid

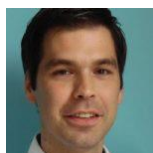
Ing. J.R. Luursema, secretaris

J.J. van der Knijff, lid

K. Kasper MSc, penningmeester

Mw. drs. S. Treur, lid

Drs. P.A.M. Broeders, lid

Mutaties in het bestuur

Op de algemene ledenvergadering van 15 mei 2018 zijn tot bestuurslid benoemd mevrouw drs. S. Treur en de heer drs. P.A.M. Broeders. Bestuurslid en voorzitter ing. J. van der Ham is in het verslagjaar afgetreden vanwege het bereiken van de maximale zittingstermijn. Door het aangekondigde vertrek van de directeur en de daarmee samenhangende continuïteit is de werving van een nieuwe voorzitter uitgesteld tot na de algemene ledenvergadering. De heer Van der Ham bleef bij het wervingstraject betrokken als adviseur. De heer Lock vervult tijdelijk de functie van voorzitter.

Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar kwam het bestuur viermaal in een reguliere bestuursvergadering bijeen. Op de bestuursvergaderingen kwamen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2017
- Accountantsverslag naar aanleiding van de accountantscontrole 2017
- Managementrapportages per kwartaal
- Agenda Algemene Ledenvergadering
- Jaarplan en begroting 2019

Het bestuur liet zich tijdens de vergaderingen ook uitgebreid bijpraten over een aantal actuele onderwerpen.

Vertegenwoordiging

Het NPV-bestuur is vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Huisvesting NPV en op de algemene ledenvergadering van de Patiëntenfederatie Nederland, de koepelorganisatie voor patiëntenverenigingen.

Verantwoording activiteiten 2018

Algemeen

- De NPV participeerde in twintig samenwerkingsverbanden, waaronder diverse Palliatieprojecten en een werkgroep voor herziening van de richtlijn voor spirituele zorg in de [palliatieve zorg](#). Een samenwerkingsproject over [health checks](#) met het prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut resulteerde in een onderzoeksrapport en een patiëntbrochure. In de [Week van het Leven](#) werd samen met het andere prolifeorganisaties een crowdfundingactie georganiseerd voor een radioboodschap. De NPV lanceerde in deze week een meer dan 100.000 keer bekeken filmpje met als titel: '[Hoe waardevol is het ongeboren leven voor jou?](#)'. Het doel daarvan was om de bewustwording van het wonder van nieuw leven te vergroten.

Hoe waardevol is het ongeboren leven voor jou? | Week van het leven 2018

- In het verslagjaar werd vanuit het Platform Zorg voor Leven, waarvan de NPV de voorzitter levert, een bijdrage geleverd aan een netwerkbijeenkomst over [NIPT](#). Daarnaast werd met het Erfocentrum een project ontwikkeld over [kiembaanmodificatie](#). Ten slotte werd - als samenwerkingspartner in de Lindeboomreeks - een start gemaakt met twee publicaties over het levensbegin.
- Het ledenblad [ZORG](#) biedt informatie over de onderwerpen waar de NPV zich mee bezig houdt. In dit blad wordt aangesloten bij de levensvisie van de NPV-leden en bij de actuele medisch-ethische thema's die spelen bij leden en in de samenleving.
- Medewerkers van de NPV hebben 137 lezingen en workshops verzorgd over uiteenlopende medisch-ethische thema's. Een groot deel van de lezingen betrof de thema's [orgaandonatie](#) en vragen rondom het [levenseinde](#).
- Het ledenwerfbudget is in 2018 voor een groot deel ingezet op de reactivering van niet-betalende leden. Het resultaat hiervan was dat 526 mensen behouden konden worden als lid. Er is getest met een aantal ledenwerfmethodes. Naast de leden die zich 'spontaan' aanmeldden, heeft dit geresulteerd in 429 nieuwe leden. Het ledenaantal nam in 2018 met 2.034 af tot 52.822 (inclusief gezinsleden en Way of Life). Overlijden en verhuizing naar een verzorgings- of verpleeghuis vormen belangrijke factoren bij de netto afname.

- Het ondernemersnetwerk [Ondernemer voor het leven](#) dat de NPV steunt, is in 2018 uitgebreid naar twintig ondernemers. Gemiddeld droeg elke ondernemer € 1.000 bij. De ondernemers financierden het project van NPV-Dichtbij tegen eenzaamheid. Ze maakten het werkboekje [Schatzoeken](#) mogelijk, waarvan meer dan 7.000 exemplaren gratis werden verspreid. Ook financieren zij begeleidende workshops en lezingen rondom dit thema.
- In 2019 wordt het project tegen eenzaamheid verder uitgebreid. De ondernemers zullen opnieuw betrokken worden bij de financiering hiervan.

Eind 2017, begin 2018 is gestart met de werving van nalatenschappen. Na een strategiesessie is besloten hierin de komende jaren op hetzelfde niveau te blijven investeren. We verwachten binnen drie tot vijf jaar de eerste resultaten van deze investering. Met de extra inkomsten kan het werfbudget voor nalatenschapswerving de komende jaren trapsgewijs verhoogd worden.

- Vanwege de aangescherpte wetgeving voor bescherming van persoonsgegevens en de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) in mei 2018, zijn de procedures voor verwerking van persoonsgegevens herzien en in overeenstemming gebracht met de regelgeving en het privacyreglement van de NPV. Met externe verwerkers van persoonsgegevens zijn verwerkersovereenkomsten gesloten.

Advies en toerusting

- Het NPV-Consultatiepunt (onderdeel van de [NPV-Advieslijn](#)) is sinds 1997 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar. Zeventien vrijwilligers (die professioneel ook in de zorg werken) beantwoordden vragen over bijvoorbeeld palliatieve zorg en levenseindebeslissingen, maar ook over allerlei onderwerpen betreffende het begin van het leven. Ook tijdens de spreekuren werden veel vragen beantwoord van mensen die hun rol in willen nemen in de arts-patiëntrelatie.
- Het ontwikkelen van een [digitale keuzehulp over gezinsvorming](#) was een belangrijke activiteit. Uit onderzoek dat de NPV in het voorjaar van 2016 heeft gehouden, blijkt dat mensen behoefte hebben aan meer informatie hierover. De keuzehulp ging in maart online. Daarnaast werd een start gemaakt met een [keuzehulp over het levenseinde](#) en een over orgaandonatie. Beide komen in 2019 beschikbaar.
- De NPV organiseerde bijeenkomsten over zwanger worden en omgaan met (on)vruchtbaarheid. De deelnemers kregen informatie over vruchtbaarheid, (hulp bij) zwanger worden en de ethische kanten van vruchtbaarheidsbehandelingen. Door het bieden van deze informatie worden mensen toegerust om eigen keuzes te maken die in lijn liggen met de (christelijke) waarden die zij zelf belangrijk vinden.

Beleidsbeïnvloeding

- Aan de vaste Kamercommissie VWS werden ter voorbereiding op commissievergaderingen vier brieven verzonden. Het faillissement van de CASA abortusklinieken was aanleiding voor een [brief naar de Inspectie voor Jeugd en Gezin](#). Het doel daarvan was informatie te verkrijgen over de naleving van wet- en regelgeving van de Wet afbreking zwangerschap, met name inzake besluitvorming, zorgverlening en

transparantie. Omdat de reactie van de inspectie onbevredigend was, heeft de NPV een Wet Openbaarheid Bestuursprocedure opgestart.

- In het verslagjaar werd één onderzoek voorbereid: een digitale peiling onder christenen over de kennis over embryo-onderzoek in samenwerking met zes andere organisaties. In het kader van de AVG bleek deze samenwerking lastig te organiseren. Daarop is besloten het onderzoek te versmallen tot drie partijen en de lancering uit te stellen tot januari 2019.
- De NPV leverde een bijdrage aan een discussie, geïnitieerd door het ministerie van VWS, over de omvang van de problematiek rond [‘voltooid leven’](#). Daarnaast heeft de NPV zich actief gemengd in het debat rondom de politieke besluitvorming van een actief donorregistratiesysteem en in de maatschappelijke discussie over al dan niet verplichte vaccinatie.

NPV-Dichtbij

- Alle huishulpafdelingen zijn individueel en op regionaal niveau ondersteund. In 2018 is onder de naam NPV-Dichtbij verdergegaan met het versterken van de ondersteuning van afdelingsbestuurders.
- In 2018 is het programma Vrijwillig Dichtbij afgerond, waarbij de NPV in samenwerking met dertien landelijke vrijwilligersorganisaties en onder leiding van brancheorganisatie NOV heeft gewerkt aan de versterking van afdelingen en de lokale samenwerking. Veertien NPV-afdelingen werkten aan een eigen project.
- ZorgBeheer, het plannings- en registratieprogramma voor de huishulp, is ook dit jaar verder verbeterd en aangepast aan de behoeften van gebruikers. Ook werd het intranet voor de huishulp uitgebreid.

Vooruitblik 2019

In 2019 zal de NPV haar nieuwe meerjarenbeleidsplan vaststellen. Daarmee wordt beoogd een kader te vormen dat sturend is voor het handelen van de NPV, maar ook ruimte laat om weloverwogen in te spelen op nieuwe ontwikkelingen tijdens de beleidsperiode. Daarnaast helpt het plan focus aan te brengen en samenhang tussen de activiteiten te zoeken.

In 2018 kreeg de NPV-Advieslijn opnieuw vorm. Er ontstond één NPV-Advieslijn waar alle vragen achter de schermen op de goede plaats terecht komen. De dienstverlening werd uitgebreid met de mogelijkheid tot chatten. 2019 staat in het teken van goed implementeren en communiceren van deze uitbreiding naar alle betrokkenen. In 2019 wordt ook de tekst van de NPV-Levenswensverklaring aangepast, zodat deze duidelijker voor gebruikers is. Ook wordt nadrukkelijk aandacht gegeven aan bredere bekendheid onder doelgroepen, zorgprofessionals en notarissen.

Inhoudelijk richt de NPV zich in 2019 opnieuw op de medisch-ethische vragen rondom het begin en het einde van het leven. Op die fronten spelen de meest actuele discussies: de evaluatie van de Wet afbreking zwangerschap, embryo-onderzoek, kiembaanmodificatie, prenatale screening, euthanasie, hulp bij zelfdoding bij een 'voltooid leven', palliatieve zorg, genetisch onderzoek en voorspellende geneeskunde.

Daarnaast blijft eenzaamheid een belangrijk thema voor 2019. In de medisch-ethische vragen rondom het levenseinde speelt eenzaamheid en gebrek aan verbondenheid vaak een belangrijke rol. Eenzaamheid is ook iets wat de vrijwilligers van de NPV-Dichtbij vaak tegenkomen. In het regeerakkoord is het ook een belangrijk thema. Het kabinet zet in op uitvoering van het manifest Waardig ouder worden. Daarnaast wil het kabinet maatschappelijke discussie en bezinning op verschillende medisch-ethische thema's, waar de NPV een actieve bijdrage aan zal leveren.

De NPV zet de versterkte aandacht voor ondersteuning van afdelingsbestuurders in de komende periode voort. Daarnaast blijft de NPV onverminderd actief in het ondersteunen van vrijwilligers via NPV-afdelingen en kerken. Eenzaamheid blijft ook voor de praktische hulp een belangrijk thema, omdat dit de achtergrond vormt van veel hulpvragen. Daarom participeert de NPV vanaf 2019 in het vierjarig programma 'Samen Ouder Worden'. Vanuit dit programma zal de NPV in enkele gemeenten kunnen werken aan versterking van de lokale samenwerking. Het doel is dat ouderen langer thuis kunnen wonen, dat ouderen én jongeren betrokken raken bij vrijwilligerswerk en dat eenzaamheid wordt teruggedrongen.

De NPV is zich ervan bewust dat het ledenaantal daalt door de vergrijzing. Tegelijk biedt deze vergrijzing mogelijk kansen in de vorm van nalatenschappen. We willen de komende jaren eerst investeren in nalatenschappen. Met de extra inkomsten die hieruit te verwachten zijn, zal op termijn meer financiële ruimte ontstaan om het ledenwerfbudget te verhogen, zodat de netto krimp van het aantal leden vertraagd, danwel gestopt zal worden. In 2019 blijft het ledenwerfbudget daarom gelijk en zal de ledenwerfstrategie vooral via een 'laaghangend fruit-route' lopen. Er wordt gekeken hoe de werfroute beter kan worden aangesloten op bestaande activiteiten. Daarnaast wordt gekeken hoe kleinschalige ledenwerfacties van het afgelopen jaar uitgebreid kunnen worden. Na onderzoek en segmentatie van de database wordt daarnaast begonnen met extra fondswerfacties (naast de reguliere fondswerfacties dus) onder speciale groepen leden om de fondswerfinkkomsten te verhogen.

Financiële verantwoording

Jaarrekening 2018

Financiële verantwoording

Het jaar 2018 sluit de NPV af met een positief resultaat van € 107.515. Dit positieve resultaat wordt onder meer veroorzaakt door hogere inkomsten uit giften en legaten dan verwacht. De uitgaven vielen lager uit. Er is € 73.256 meer ontvangen en € 131.759 minder uitgegeven dan begroot.

De omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen

De huidige hoogte van de continuïteitsreserve wordt onder het gewenste niveau beschouwd. Vanuit het positieve resultaat wordt de continuïteitsreserve verhoogd. Het merendeel van de reserves is toegekend aan de continuïteit van de vereniging of een specifieke bestemming om hiermee het doel van de NPV verder te verwezenlijken.

De resultaatbestemming en hieruit volgend de verdeling van het resultaat is op onderstaande wijze doorgevoerd:

Resultaatbestemming	2017	2018
	€	€
- continuïteitsreserve	150.000	50.000
- overige reserves	-79.285	110.984
- bestemmingsreserve financiering activa	-43.188	-14.689
- bestemmingsreserve Communicatiemedewerker	35.000	-35.000
- bestemmingsreserve Marketing & Communicatie	35.000	-
- fonds Advieslijn (inkomsten)	16.049	7.265
- fonds Advieslijn (uitgaven)	-11.125	-11.045
	<hr/>	<hr/>
	102.451	107.515
Verdeling reserves	2017	2018
	€	€
- continuïteitsreserve	700.000	750.000
- bestemmingsreserves	151.597	101.908
- overige reserve	81.348	192.332

Baten

De totale inkomsten zijn € 1.885.656, dit is 104 % van de begroting. Deze afwijking wordt vooral veroorzaakt door de ontvangst van legaten. Ook het aantal *Ondernemers voor het leven* heeft in 2018 een flinke groei doorgemaakt.

Lasten

Aan de kerndoelen van de NPV € 239.653 besteed, dit is 91 % van de begroting van € 262.100; in 2017 was dit percentage 85 %. De totale uitgaven bedroegen 93 % van de totale begroting.

Jaarrekening en begroting

Balans per 31 december 2018

	31 december 2018	31 december 2017
	€	€
ACTIVA		
<i>Immateriële vaste activa</i>	8.314	16.628
<i>Materiële vaste activa</i>	40.734	45.539
<i>Vorraden</i>	17.860	19.430
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	89.061	84.191
<i>Liquide middelen</i>	<u>1.136.704</u>	<u>1.064.300</u>
	1.243.625	1.167.921
	<hr/>	<hr/>
Totaal activa	<u><u>1.292.673</u></u>	<u><u>1.230.088</u></u>
 PASSIVA		
<i>Reserves</i>		
- Continuïteitsreserve	750.000	700.000
- Bestemmingsreserves	101.908	151.597
- Overige reserves	<u>192.332</u>	<u>81.348</u>
	1.044.240	932.945
<i>Fondsen</i>		
- Fonds Advieslijn	18.465	22.245
<i>Voorzieningen</i>		
- Voorziening pensioenbijdragen	12.474	13.870
<i>Kortlopende schulden</i>	217.494	261.028
	<hr/>	<hr/>
Totaal passiva	<u><u>1.292.673</u></u>	<u><u>1.230.088</u></u>

Staat van baten en lasten over 2018

	Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
	€	€	€
BATEN			
Contributies	899.481	905.000	926.907
Giften en baten fondsenwerving	701.091	649.800	684.458
Sponsorbijdragen	10.000	10.000	10.000
Subsidiebaten	120.186	134.500	183.539
Baten levering van producten en diensten	33.557	33.000	39.172
Overige baten	121.074	78.800	78.144
Financiële baten	267	1.300	1.248
Som der baten	<u>1.885.656</u>	<u>1.812.400</u>	<u>1.923.468</u>
LASTEN			
Communicatie en voorlichting	118.473	118.350	122.097
Beleidsbeïnvloeding	18.708	19.350	27.340
Advies en toerusting	25.106	30.650	14.782
NPV Dichtbij	74.413	90.500	92.156
Way of Life	2.953	3.250	4.264
Kosten fondsenwerving	150.863	186.700	171.303
Inkoopwaarde levering producten en diensten	8.079	3.500	5.415
Verstekte subsidies	7.500	7.500	7.500
Afschrijvingskosten	24.544	24.600	37.207
Personeelskosten	1.106.523	1.172.000	1.096.456
Huisvestingskosten	85.667	86.600	84.112
Kantoorkosten	32.871	36.400	35.512
Automatiseringskosten	93.753	94.350	90.905
Algemene kosten	28.688	36.150	31.968
Som der lasten	<u>1.778.141</u>	<u>1.909.900</u>	<u>1.821.017</u>
Resultaat	<u>107.515</u>	<u>-97.500</u>	<u>102.451</u>
Resultaatbestemming boekjaar:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	50.000		150.000
- overige reserves	110.984		-79.285
- bestemmingsreserve financiering activa	-14.689		-43.188
- bestemmingsreserve Communicatiemedewerker	-35.000		35.000
- bestemmingsreserve Marketing & Communicatie	-		35.000
- fonds Advieslijn (inkomsten)	7.265		16.049
- fonds Advieslijn (uitgaven)	-11.045		-11.125
	<u>107.515</u>		<u>102.451</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

ALGEMEEN

Gelieerde verenigingen en stichtingen

De NPV (Nederlandse Patiëntenvereniging) is een landelijk opererende organisatie, gevestigd te Veenendaal. Zij werkt nauw samen met zelfstandige NPV-verenigingen op plaatselijk en regionaal niveau, die slechts kunnen worden opgericht met goedkeuring van "de landelijke vereniging".

Daarnaast heeft de NPV een zusterstichting, te weten de Stichting Huisvesting NPV te Veenendaal, waarvan het bestuur wordt gevormd door het dagelijks bestuur van de "landelijke" vereniging en enkele onafhankelijke leden.

Vestigingsadres en inschrijfsnummer handelsregister

De NPV (Nederlandse Patiënten Vereniging) is feitelijk en statutair gevestigd op Kerkewijk 115, 3904 JA te Veenendaal en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 40479673.

Verslaggevende eenheid

De jaarrekening is in 2018 overeenkomstig de Richtlijn Jaarverslaggeving, kleine organisaties zonder winststreven (RJK C1) opgesteld. Het verslag over 2018 betreft uitsluitend de NPV en er heeft geen consolidatie plaatsgevonden van de gelieerde verenigingen en stichtingen.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld.

In 2018 zijn de materiële activa opnieuw gerubriceerd. De cijfers voor 2017 zijn hiertoe aangepast.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de jaarlijkse lineaire afschrijvingen. Deze afschrijvingen zijn bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

De afschrijvingspercentages per jaar bedragen als volgt:

- CRM 33,33 % van de aanschafwaarde per jaar;
- Zorgbeheer 20 % van de aanschafwaarde per jaar;

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de jaarlijkse lineaire afschrijvingen. Deze afschrijvingen zijn bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.

De afschrijvingspercentages per jaar bedragen als volgt:

- kantoorinventaris 10 % (meubels) of 20 % (koffiemachines) van de aanschafwaarde per jaar;
- computerapparatuur en presentatiemateriaal 20 of 25 % van de aanschafwaarde per jaar.

Vorraden

Deze zijn gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde, onder aftrek van een bedrag voor incurant, voor zover daar aanleiding toe bestaat.

Kortlopende vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid, welke op basis van individuele beoordeling is vastgesteld.

De onder de kortlopende vorderingen opgenomen nog te ontvangen projectsubsidies betreffen de per balansdatum nog niet afgeronde projecten. Deze vorderingen worden gewaardeerd op het saldo van de toegezegde subsidiebedragen, indien en voor zover van toepassing, onder aftrek van de aan de subsidiabele projecten bestede kosten. Eerst nadat de projecten zijn afgerond kan de rechtmatigheid van de ontvangen subsidies worden beoordeeld. Eventuele subsidie inhoudingen zullen ten laste van het exploitatiesaldo worden gebracht in het jaar van afwikkeling.

Voorzeningen

De voorziening pensioenbijdragen is actuariel berekend met een rekenrente van 4%. Betaalde bedragen inzake de verplichting worden ten laste van deze voorziening gebracht.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, met dien verstande dat de ontvangen bedragen voor projectsubsidies slechts als baten worden verantwoord voor zover hiervoor een gelijk bedrag aan kosten is verantwoord.

Contributies en giften worden opgenomen als baten in het jaar van ontvangst.

Alle lasten in de jaarrekening zijn tegen historische kostprijs opgenomen.

De opbrengsten uit hoofde van nalatenschappen zijn verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgelegd.

Begroting 2019

	Begroting 2019	Resultaat 2018	Begroting 2018
	€	€	€
BATEN			
Contributies	884.500	899.481	905.000
Giften en baten fondsenwerving	665.300	701.091	649.800
Sponsorbijdragen	10.000	10.000	10.000
Subsidiebaten	222.000	120.186	134.500
Baten levering van producten en diensten	25.100	33.557	33.000
Overige baten	90.500	121.074	78.800
Financiële baten	-	267	1.300
	<u>1.897.400</u>	<u>1.885.656</u>	<u>1.812.400</u>
LASTEN			
Communicatie en voorlichting	127.700	118.473	118.350
Beleidsbeïnvloeding	32.250	18.708	19.350
Advies en toerusting	38.650	25.106	30.650
NPV Dichtbij	91.650	74.413	90.500
Way of Life	3.250	2.953	3.250
Kosten fondsenwerving	181.900	150.863	186.700
Inkoopwaarde levering producten en diensten	3.500	8.079	3.500
Verstreckte subsidies	7.500	7.500	7.500
Afschrijvingskosten	25.500	24.544	24.600
Personeelskosten	1.240.600	1.106.523	1.172.000
Huisvestingskosten	87.500	85.667	86.600
Kantoorkosten	34.100	32.871	36.400
Automatiseringskosten	105.300	93.753	94.350
Algemene kosten	32.000	28.688	36.150
	<u>2.011.400</u>	<u>1.778.141</u>	<u>1.909.900</u>
Resultaat	<u>-114.000</u>	<u>107.515</u>	<u>-97.500</u>